

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Διάθεση γεωργικών φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις»

I. Εισαγωγικές Παρατηρήσεις

Α. Με το φερόμενο προς συζήτηση και ψήφιση Νσχ, όπως διαμορφώθηκε από τη Διάρκη Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου, τροποποιείται και συμπληρώνεται το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει την έγκριση, τη διάθεση, την εμπορία και τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων στη χώρα μας.

Συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση που συνοδεύει το Νσχ, «η στόχευση του προτεινόμενου νομοσχεδίου είναι διττή: αφ' ενός η μεταφορά του νέου Ευρωπαϊκού Κανονιστικού Πλαισίου στο εθνικό δίκαιο και αφ' ετέρου η θέσπιση συμπληρωματικών εθνικών μέτρων πολιτικής που εξορθολογίζουν τη χρήση των φυτοφαρμάκων και απαντούν στις σύγχρονες παραγωγικές απαιτήσεις αλλά και τις ανησυχίες της κοινωνίας για ασφαλή και ποιοτικά προϊόντα, για προστασία του περιβάλλοντος».

Ειδικότερα, σκοπός του Νσχ (άρθρο 1) είναι η λήψη των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των διατάξεων του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1107/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21.10.2009, σχετικά με τη διάθεση φυτοπροστατευτικών προϊόντων στην αγορά, και την κατάργηση των Οδηγιών 79/117/ΕΟΚ και 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των κανονισμών εφαρμογής του, και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 396/2005 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.2.2005, για τα ανώτατα όρια καταλοίπων φυτοφαρμάκων μέσα ή πάνω στα τρόφιμα και τις ζωτροφές φυτικής και ζωϊκής προέλευσης, και για την τροποποίηση της Οδηγίας 91/414/ΕΟΚ του Συμβουλίου, και των κανονισμών εφαρμογής του, καθώς και η ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των διατάξεων της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21.10.2009, σχετικά με την κοινή θέση του Συμβουλίου

που αφορά στον καθορισμό πλαισίου κοινοτικής δράσης με σκοπό την επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων, και η λήψη εθνικών μέτρων συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2009/128/EK (σχετικώς σημειώνεται ότι είναι προτιμότερη η διατύπωση «κανονισμοί εφαρμογής» αντί της χρησιμοποιούμενης στο Νοσχ διατύπωσης «εφαρμοστικοί κανονισμοί», δεδομένου ότι ο όρος «εφαρμοστικός» δεν έχει, τουλάχιστον επί του παρόντος, λεξικογραφηθεί).

Β. Σκοπός του Κανονισμού 1107/2009 είναι η εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας τόσο της υγείας των ανθρώπων και των ζώων όσο και του περιβάλλοντος και, ταυτοχρόνως, η εξασφάλιση της ανταγωνιστικότητας της γεωργίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης [αιτ. σκέψη του Κανονισμού (8)]. Στο πλαίσιο, ιδίως, της αδειοδότησης των φυτοπροστατευτικών προϊόντων θα πρέπει να αποδεικνύεται, πριν από τη διάθεσή τους στην αγορά, ότι ωφελούν σαφώς τη φυτική παραγωγή και δεν έχουν επιβλαβείς επιδράσεις στην υγεία των ανθρώπων ή των ζώων, συμπεριλαμβανομένων των ευπαθών ομάδων, ή μη αποδεκτές επιδράσεις στο περιβάλλον [αιτ. σκέψη του Κανονισμού (24)].

Ο Κανονισμός 396/2005 αφορά αμέσως στη δημόσια υγεία, στην προστασία της οποίας δίδεται προτεραιότητα έναντι των συμφερόντων της γεωργικής παραγωγής, και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, όπου οι διαφορές μεταξύ των εθνικών ανώτατων ορίων καταλοίπων φυτοφαρμάκων μπορούν να παρεμβάλλουν εμπόδια στο εμπόριο προϊόντων και παραγώγων προϊόντων μεταξύ των κρατών μελών και μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τρίτων χωρών, ιδίως όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, τους ίδιους όρους ανταγωνισμού μεταξύ των κρατών μελών και την προστασία των καταναλωτών [αιτ. σκέψεις του Κανονισμού (2), (4), (5)].

Στόχος της Οδηγίας 2009/128/EK είναι η επίτευξη ορθολογικής χρήσης των γεωργικών φαρμάκων διά της θέσπισης κοινού νομικού πλαισίου [αιτ. σκέψη της Οδηγίας (1)]. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη καλούνται να θεσπίσουν εθνικά σχέδια δράσης, τα οποία θα αποβλέπουν στον καθορισμό ποσοτικών στόχων, μέτρων, χρονοδιαγραμμάτων και δεικτών για τη μείωση των κινδύνων και των επιπτώσεων από τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων στην ανθρώπινη υγεία και το περιβάλλον, και την ενθάρρυνση της ανάπτυξης και της εισαγωγής της ολοκληρωμένης φυτοπροστασίας καθώς και εναλλακτικών προσεγγίσεων ή τεχνικών μεθόδων με σκοπό τη μείωση της εξάρτησης από τα γεωργικά φάρμακα (άρθρο 4 της Οδηγίας). Τα κράτη μέλη καλούνται επίσης να συγκροτήσουν προγράμματα κατάρτισης και πιστοποίησης όσον αφορά τη χρήση των γεωργικών φαρμάκων και να προωθήσουν σχετικά ερευνητικά προγράμματα (άρθρο 5 της Οδηγίας). Θεσπίζεται γενική απαγόρευση των αεροψεκασμών (άρθρο 9 της Οδηγίας). Ιδιαίτερη μέριμνα επιβάλλεται

για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος, ιδίως στις αναφερόμενες στην Οδηγία περιοχές, όπου η χρήση γεωργικών φαρμάκων ενέχει μεγαλύτερο κίνδυνο ρύπανσης, όπως, επί παραδείγματι, περιοχές άντλησης πόσιμου νερού κ.λπ.. Στις εν λόγω περιοχές η χρήση γεωργικών φαρμάκων πρέπει να μειωθεί στον μέγιστο δυνατό βαθμό ή να καταργηθεί (άρθρο 11 της Οδηγίας). Περαιτέρω, η χρήση γεωργικών φαρμάκων πρέπει να μειωθεί στο ελάχιστο ή να απαγορευθεί και στις πολύ ευπαθείς περιοχές (επί παραδείγματι, περιοχές του δικτύου Natura 2000), ή σε άλλους χώρους, όπως δημόσια πάρκα και κήποι, αθλητικές εγκαταστάσεις και χώροι αναψυχής, σχολικές εγκαταστάσεις και παιδικές χαρές. Στις συγκεκριμένες περιοχές ενδείκνυται να θεσπισθούν κατάλληλα μέτρα διαχείρισης των κινδύνων κατά τη χρήση γεωργικών φαρμάκων και να εξετασθεί κατά προτεραιότητα το ενδεχόμενο χρήσης γεωργικών φαρμάκων χαμηλού κινδύνου και εφαρμογής μέτρων βιολογικού ελέγχου [άρθρο 12 της Οδηγίας].

Γ. Το Νοσχ αποτελείται από πενήντα τρία (53) άρθρα καταναμεμένα σε πέντε ενότητες (Μέρη) και συνοδεύεται από τέσσερα (4) Παραρτήματα.

Με τις διατάξεις του Μέρους Πρώτου (άρθρο 1) περιγράφεται ο σκοπός του Νοσχ.

Με τις διατάξεις του Μέρους Δεύτερου (άρθρα 2-14), μεταξύ άλλων, καθορίζεται το πεδίο εφαρμογής του Νοσχ (άρθρο 2), ορίζεται η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης ως Συντονιστική Εθνική Αρχή («ΣΕΑ») για την εφαρμογή των διατάξεων των Κανονισμών 1107/2009 και 396/2005 και της Οδηγίας 2009/128/EK (άρθρο 3), και θεσπίζονται τα αναγκαία συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των Κανονισμών.

Με τις διατάξεις του Μέρους Τρίτου (άρθρα 15-46) προσαρμόζεται η εθνική νομοθεσία προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/128/EK, με αυτούσια μεταφορά των ρυθμίσεων της Οδηγίας (Τμήμα Πρώτο) και θέσπιση μέτρων συμμόρφωσης (Τμήμα Δεύτερο).

Με τις διατάξεις του Μέρους Τέταρτου (άρθρα 47-51) θεσπίζονται λοιπές διατάξεις που αφορούν στην παρακολούθηση των τιμών των φυτοπροστατευτικών προϊόντων (άρθρο 47), την κατάρτιση εθνικού καταλόγου των σκευασμάτων φυτοπροστασίας που περιέχουν μακρο-οργανισμούς (άρθρο 48) και την επιβολή κυρώσεων στις περιπτώσεις εφαρμογής καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών σε κατοικημένους χώρους, χωρίς να έχει προηγηθεί αναγγελία έναρξης άσκησης επαγγέλματος ή με χρήση μη εγκεκριμένων προς τον σκοπό αυτό βιοκτόνων ή άνευ λήψεως των απαραίτητων μέτρων για την ασφαλή η εφαρμογή των βιοκτόνων, όπως είναι η παρουσία υπεύθυνου επιστήμονα για την επίβλεψη του έργου της καταπολέμησης (άρθρο 49). Παρέχεται επίσης εξουσιοδότηση στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων για τη ρύθμιση οριζόμενων στο Νσχ θεμάτων (άρθρο 50) και τροποποιούνται διατάξεις του ν. 721/1977, ώστε να εφαρμόζονται διατάξεις του ανωτέρω νόμου και του νόμου που θα προκύψει από την ψήφιση του παρόντος και επί των βιοκτόνων προϊόντων.

Τέλος, διά του Μέρους Πέμπτου ορίζονται οι καταργούμενες διατάξεις και θεσπίζονται μεταβατικές ρυθμίσεις (άρθρο 52).

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 4 παρ. 11

Διά της προτεινόμενης διάταξης ορίζεται ότι «Όλες οι άδειες διάθεσης στην αγορά φυτοπροστατευτικών προϊόντων αναρτώνται στην ιστοσελίδα της ΣΕΑ. Οι άδειες, καθώς και οι εκθέσεις αξιολόγησης πλην των εμπιστευτικών πληροφοριών είναι διαθέσιμες, ύστερα από υποβολή σχετικού αιτήματος. (...)». Εν προκειμένω, για λόγους ακριβολογίας, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να αναφέρεται ότι διαθέσιμα σε τρίτους θα είναι τα στοιχεία των ως άνω αδειών και όχι οι άδειες καθαυτές.

2. Επί των άρθρων 8 παρ. 1, 16 παρ. 1, 23 παρ. 6 και 33 παρ. 3

Στις ως άνω διατάξεις γίνεται χρήση του όρου «κοινοτικός» («κοινοτικές διατάξεις», «συναφούς κοινοτικής νομοθετικής πράξης» και «κοινοτική νομοθεσία»). Εν προκειμένω, θα ήταν ακριβέστερο να χρησιμοποιούνται, αντίστοιχως, οι όροι «διατάξεις της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης», «συναφούς νομοθετικής πράξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης» και «νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

3. Επί του άρθρου 10 παρ. 1, 4, 5

Στην παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου προβλέπεται ότι, εάν διαπιστωθεί ότι περιλαμβάνονται πλαστά ή παραπλανητικά στοιχεία στον φάκελο που υποβλήθηκε και βάσει του οποίου χορηγήθηκε άδεια διάθεσης φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά ή αποκρύπτονται στοιχεία γνωστά κατά την υποβολή του φακέλου, ο υπεύθυνος τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις μήνες έως ένα έτος. Επίσης, στην παρ. 4 του παρόντος ορίζεται ότι, εάν διαπιστωθεί ότι φυτοπροστατευτικό προϊόν εμφανίζει μη επιτρεπτές αποκλίσεις στην εγγυημένη σύνθεση ή τις φυσικοχημικές ιδιότητές του σε σχέση με τις οριζόμενες στον φάκελο ο οποίος αφορά τη χορηγηθείσα άδεια διάθεσης στην αγορά, ο υπεύθυνος για τη διάθεσή του στην αγορά τιμωρείται με φυλάκιση από τρεις μήνες έως δύο έτη. Τέλος, η παρ. 5 του παρόντος διαλαμβάνει ότι, εάν διαπιστωθεί ότι συσκευασία ή ετικέτα φυτοπροστατευτικού προϊόντος παρουσιάζει αποκλίσεις ως προς τα οριζόμενα στην άδεια διάθεσης στην αγορά, συμφώνως προς τα προβλεπόμενα κατά τον χρόνο διενέρ-

γειας του ελέγχου, ο υπεύθυνος για τη διάθεση του φυτοπροστατευτικού προϊόντος στην αγορά τιμωρείται και με φυλάκιση από τρεις μήνες έως ένα έτος. Εν προκειμένω, θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο:

α) το υποκείμενο του εγκλήματος να προσδιορίζεται με σαφήνεια στον νόμο, εάν το έγκλημα δεν είναι κοινό. Ενδεχομένως, η φράση «ο υπεύθυνος για την διάθεση στην αγορά» δημιουργεί σύγχυση, ενόψει και του ορισμού του άρθρου 3 στοιχ. 9 του Κανονισμού 1107/2009,

β) η αξιόποινη συμπεριφορά να περιγράφεται ευθέως στη διάταξη. Η διαπίστωση ύπαρξης αξιόποινης συμπεριφοράς δεν περιλαμβάνεται στο πραγματικό του ποινικού κανόνα, αλλά αφορά στην εφαρμογή του.

γ) στην παρ. 5, η φράση «σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου» ενδεχομένως πρέπει να διαγραφεί, διότι κατά τη ρητή διατύπωση της διάταξης τιμωρείται η απόκλιση της συσκευασίας ή της ετικέτας φυτοπροστατευτικού προϊόντος από τα οριζόμενα σχετικώς προς την άδεια διάθεσης στην αγορά και όχι συμφώνως προς τα προβλεπόμενα κατά τον χρόνο διενέργειας του ελέγχου.

4. Επί του άρθρου 11

Στην προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι ασκείται η αναφερόμενη ποινική δίωξη και επιβάλλεται η αναφερόμενη ποινή στους υπευθύνους για την τήρηση των διατάξεων του Κανονισμού 1107/2009 και των εκτελεστικών αυτού πράξεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης καθώς και του παρόντος κεφαλαίου, και ότι εν λόγω υπεύθυνοι είναι στις προσωπικές επιχειρήσεις οι επιχειρηματίες, στις προσωπικές εταιρείες οι ομόρρυθμοι εταίροι, στις εταιρείες περιορισμένης ευθύνης και τους συνεταιρισμούς οι διαχειριστές, και στις ανώνυμες εταιρείες τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

Παρατηρείται ότι: κατά πρώτον, δεν συνιστά αξιόποινη συμπεριφορά κάθε παραβίαση του Κανονισμού 1107/2009, αλλά μόνο αυτές που περιγράφονται στο άρθρα 10 και 14 του παρόντος Νσχ. Εξ άλλου, και το άρθρο 73 του Κανονισμού 1107/2009 παραπέμπει στο εσωτερικό δίκαιο των κρατών μελών για τη θέσπιση ποινικών κυρώσεων· κατά δεύτερον, η ποινική ευθύνη των ανωτέρω προσώπων τελεί υπό την αυτονότητη, και σύμφωνη με την αρχή της ενοχής, προϋπόθεση ύπαρξης υπαιτιότητάς τους. Συνεπώς, η προτεινόμενη διάταξη θα ήταν σκόπιμο να συμπληρωθεί ως εξής: «τα πρόσωπα αυτά τιμωρούνται, εφόσον κατά τον χρόνο διάπραξης του αδικήματος είχαν την ιδιότητα αυτή και εφόσον γνώριζαν για τις πράξεις ή παραλείψεις με τις οποίες εκπληρώθηκαν οι όροι των αδικημάτων των άρθρων 10 και 14 του παρόντος» (βλ. άρθρο 20 παρ. 6 ν. 2523/1997 και Θ. Παπακυριάκου, Φορολογικό ποινικό δίκαιο, Αθήνα- Θεσσαλονίκη 2005 σελ. 369 επ.).

5. Επί του άρθρου 17 παρ. 6

Στην προτεινόμενη διάταξη περιγράφεται η έννοια του όρου «ολοκληρωμένη φυτοπροστασία» για την εφαρμογή του υπό ψήφιση Νοσχ. Σχετικώς σημειώνεται ότι, κατά τον αντίστοιχο ορισμό της ενσωματούμενης Οδηγίας 2009/128/ΕΚ (άρθρο 3 παρ. 6 της Οδηγίας), η ολοκληρωμένη φυτοπροστασία «δίνει έμφαση στην ανάπτυξη υγιούς καλλιέργειας με την ελάχιστη δυνατή διαταραχή των αγροτικών οικοσυστημάτων και προάγει τους φυσικούς μηχανισμούς ελέγχου των επιβλαβών οργανισμών».

6. Επί του άρθρου 18 παρ. 1

Στο τέλος του πέμπτου εδαφίου της προτεινόμενης διάταξης γίνεται αναφορά στα «στοιχεία που καταγράφονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 26», ενώ πρόκειται περί της παρ. 2 του άρθρου 29.

Επίσης, στο όγδοο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης αναφέρεται ότι «Στα εθνικά σχέδια δράσης περιγράφονται ο τρόπος εφαρμογής των μέτρων που προκύπτουν από τα άρθρα 16 έως 26 (...)», ενώ πρόκειται περί των άρθρων 19 έως 29.

Περαιτέρω, στο πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του παρόντος άρθρου ορίζεται ότι «Η ΣΕΑ κοινοποιεί τα εθνικά σχέδια δράσης στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των λοιπών κρατών - μελών μέχρι τις 14 Δεκεμβρίου 2012».

Σχετικώς σημειώνεται ότι, συμφώνως προς το Διορθωτικό στην Οδηγία 2009/128/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 309/24.11.2009), τα κράτη μέλη κοινοποιούν τα οικεία εθνικά σχέδια δράσης στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τα λοιπά κράτη μέλη μέχρι την 26.11.2012. Περαιτέρω, για λόγους συντακτικής ορθότητας, η φράση «και των λοιπών κρατών - μελών» πρέπει να αντικατασταθεί από τη φράση «και τα λοιπά κράτη μέλη».

7. Επί του άρθρου 20 παρ. 3 και 27 παρ. 1. ε)

Στις εν λόγω διατάξεις γίνεται παραπομπή στην ισχύουσα νομοθεσία περί αποβλήτων. Σχετικώς σημειώνεται ότι στην αντίστοιχη διάταξη της ενσωματούμενης Οδηγίας 2009/128/ΕΚ η παραπομπή αφορά στη σχετική νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης («κοινοτική νομοθεσία») περί αποβλήτων.

Περαιτέρω, για λόγους συντακτικής και νοηματικής αρτιότητας, η φράση της περ. ε) της παρ. 1 του άρθρου 27 «ε) Διαχείριση των κενών συσκευασίας και του εναπομείναντος εντός αυτών γεωργικών (...)» πρέπει να αντικατασταθεί ως εξής: «ε) Διαχείριση των κενών συσκευασιών και των υπολειμμάτων (καταλοίπων) γεωργικών φαρμάκων εντός των συσκευασιών (...)».

8. Επί του άρθρου 22 παρ. 6

Συμφώνως προς το τελευταίο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης, «Επιδιώκεται να αναγνωρίζονται τα πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί σε άλλα κράτη - μέλη υπό την προϋπόθεση συμμόρφωσης με τα διαστήματα επιθεώρησης που αναφέρονται στην παράγραφο 1». Εν προκειμένω θα ήταν σκόπιμο να ορίζεται σαφώς εάν τα εν λόγω πιστοποιητικά θα αναγνωρίζονται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας μας, υπό τις οριζόμενες προϋποθέσεις, και να απαλειφθεί ο όρος «επιδιώκεται».

9. Επί του άρθρου 23 παρ. 2

Διά της παρ. 1 του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι απαγορεύεται ο αεροψεκασμός στην Ελλάδα, ενώ διά της παρ. 2 προβλέπεται ότι, κατά παρέκκλιση των οριζομένων στην παρ. 1, ο αεροψεκασμός μπορεί να επιτρέπεται μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, εφόσον τηρούνται οι αναφερόμενοι στο κείμενο της διάταξης όροι.

Εν προκειμένω, παρατηρείται ότι υπό το στοιχείο α) της παρ. 2 του άρθρου φαίνεται να περιγράφονται εν γένει οι ειδικές περιπτώσεις κατά τις οποίες επιτρέπεται ο αεροψεκασμός, ενώ στα ακόλουθα στοιχεία β), γ), δ), ε) και στ) της παραγράφου περιγράφονται οι όροι υπό τους οποίους θα πραγματοποιούνται οι επιτρεπόμενοι αεροψεκασμοί.

Υπό το φως των ανωτέρω θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο η παρ. 2 να αναδιατυπωθεί αναλόγως.

10. Επί του άρθρου 30

Συμφώνως προς τις ρυθμίσεις του πρώτου εδαφίου του προτεινόμενου άρθρου, «Στους παραβάτες των διατάξεων των άρθρων 15 έως 29 επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 45 και 46 του παρόντος νόμου».

Δεδομένου ότι στις διατάξεις των άρθρων 45 και 46 προβλέπονται διοικητικές και ποινικές κυρώσεις επί συγκεκριμένων παραβάσεων, πρέπει το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης να αναδιατυπωθεί, ώστε να καθορισθούν σαφώς οι πράξεις ή παραλείψεις των άρθρων 15–29 επί των οποίων ο νομοθέτης επιθυμεί να επιβάλει κυρώσεις καθώς και η φύση αυτών των κυρώσεων.

Περαιτέρω, συμφώνως προς το δεύτερο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης, «Η ΣΕΑ υποχρεούται να γνωστοποιήσει τις σχετικές διατάξεις στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης το αργότερο στις 14 Δεκεμβρίου 2012 και γνωστοποιεί αμέσως κάθε μεταγενέστερη τροποποίησή τους». Επισημαίνεται ότι στο Διορθωτικό στην Οδηγία 2009/128/ΕΚ (ΕΕ L 309 της 24.11.2009) προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής

Ένωσης τις διατάξεις οι οποίες αφορούν στις επιβαλλόμενες, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων εθνικού δικαίου, κυρώσεις, οι οποίες θεσπίζονται συμφώνως προς την Οδηγία 2009/128/ΕΚ, το αργότερο μέχρι την 26.11.2012.

11. Επί των άρθρων 31 παρ. 1 και 49 παρ. 7

Δεδομένου ότι διά του άρθρου 31 παρ. 1 μεταφέρεται στο εσωτερικό μας δίκαιο το άρθρο 19 της Οδηγίας 2009/128/ΕΚ, συμφώνως προς το οποίο τα κράτη μέλη μπορούν να ανακτούν, μέσω τέλους ή επιβάρυνσης, τα έξοδα στα οποία υποβάλλονται για οποιαδήποτε εργασία προκύπτουσα από την τήρηση των υποχρεώσεων που υπέχουν δυνάμει της Οδηγίας, η παραπομπή πρέπει να γίνεται στο πρώτο τμήμα του τρίτου μέρους του Νσχ, διά του οποίου προσαρμόζεται η εθνική νομοθεσία προς την Οδηγία, αντί του δευτέρου μέρους του Νσχ.

Περαιτέρω, ενόψει του άρθρου 12 παρ. 2 του ν. 3889/2010, θα ήταν ακριβέστερο να γίνεται λόγος στις προτεινόμενες διατάξεις των άρθρων 31 παρ. 1 και 49 παρ. 7 για «Ταμείο Γεωργίας και Κτηνοτροφίας».

12. Επί του άρθρου 32

Στο κείμενο του Νσχ υπάρχουν διάσπαρτες διατάξεις οι οποίες αφορούν στα Εθνικά Σχέδια Δράσης και το περιεχόμενό τους (άρθρα 18, 24, 28 παρ. 4, 32, 37, 41, 42, 43). Για λόγους συστηματικότητας, ενδείκνυται, ενδεχομένως, να υπαχθούν όλες οι σχετικές ρυθμίσεις σε ενιαίο άρθρο.

13. Επί του άρθρου 36 παρ. 10, 12 και 13

Στην παρ. 12 του προτεινόμενου άρθρου ορίζεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χορηγεί στους υπεύθυνους επιστήμονες των καταστημάτων εμπορίας φυτοπροστατευτικών προϊόντων άδεια πρόσβασης στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 10 του παρόντος, στην οποία καταχωρίζονται τα Ειδικά Έντυπα Πώλησης (βλ. παρ. 5). Η εν λόγω καταχώριση γίνεται ηλεκτρονικώς από τα καταστήματα λιανικής πώλησης γεωργικών φαρμάκων, και τα στοιχεία τα οποία περιέχονται στην εν λόγω ηλεκτρονική εφαρμογή είναι εμπιστευτικά και εμπίπτουν στις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Όσον αφορά την άδεια πρόσβασης των υπεύθυνων επιστημόνων στην ηλεκτρονική εφαρμογή της παρ. 10 του παρόντος σημειώνεται ότι, στο μέτρο που η πρόσβαση αφορά σε στοιχεία που εμπίπτουν στις διατάξεις περί προστασίας προσωπικών δεδομένων, θα ήταν σκόπιμο να διευκρινισθεί η έννοια του όρου «πρόσβαση», ειδικότερα δε εάν τυχόν περιλαμβάνει επεξεργασία των δεδομένων κατά την έννοια του ν. 2472/1997, στην περίπτωση δε αυτή,

να περιγραφεί ο σκοπός συμφώνως προς τον οποίο χορηγείται η εν λόγω άδεια πρόσβασης στους υπεύθυνους επιστήμονες.

Περαιτέρω, συμφώνως προς την παρ. 13, «Απαγορεύεται η χορήγηση σκευασμάτων, τα οποία δεν περιλαμβάνονται στον εγκεκριμένο Κατάλογο ή δεν είναι σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στην ετικέτα». Επισημαίνεται ότι δεν προβλέπεται σχετική κύρωση σε περίπτωση παράβασης της εν λόγω διάταξης.

14. Επί του άρθρου 38 παρ. 1 και 3

Δεδομένου ότι το περιεχόμενο των ως άνω διατάξεων είναι σχεδόν ταυτόσημο, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να ενοποιηθούν.

15. Επί των άρθρων 39 και 23

Συμφώνως προς την παρ. 1 του άρθρου 39, η Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 23 όσον αφορά στους αεροψεκασμούς.

Ανωτέρω, διά του άρθρου 23 θεσπίζονται αρμοδιότητες της ΣΕΑ σε σχέση με τους αεροψεκασμούς, ειδικότερα, δε, ότι:

α) Η ΣΕΑ καθορίζει τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες μπορεί να διενεργηθεί αεροψεκασμός, εξετάζει τις αιτήσεις των επαγγελματιών χρηστών που επιθυμούν να εφαρμόσουν γεωργικά φάρμακα με αεροψεκασμό και δημοσιοποιεί πληροφορίες σχετικώς με τις καλλιέργειες, τις περιοχές, τις περιστάσεις και τις ιδιαίτερες απαιτήσεις εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων των καιρικών συνθηκών, όπου είναι δυνατόν να επιτραπεί ο αεροψεκασμός. Η ΣΕΑ χορηγεί άδεια, στην οποία προσδιορίζονται τα αναγκαία μέτρα για την έγκαιρη προειδοποίηση των κατοίκων και των διερχομένων, και την προστασία του περιβάλλοντος στις περιοχές που γειτνιάζουν με εκείνη στην οποία διενεργείται ο ψεκασμός (23 παρ. 3 και 4).

β) Η ΣΕΑ εξασφαλίζει ότι τηρούνται τα διαλαμβανόμενα στις παρ. 2 και 3 του άρθρου 23 (όροι και συγκεκριμένες συνθήκες αεροψεκασμού, εξέταση αιτήσεων και δημοσιοποίηση πληροφοριών), και διενεργεί για τον σκοπό αυτό κατάλληλο πρόγραμμα παρακολούθησης (23 παρ. 5).

γ) Η ΣΕΑ τηρεί αρχείο των υποβληθεισών αιτήσεων και των παρασχεθεισών εγκρίσεων και δημοσιοποιεί τις συναφείς πληροφορίες οι οποίες περιλαμβάνονται σε αυτές, όπως η προς ψεκασμό περιοχή, η προβλεπόμενη ημέρα και ώρα του ψεκασμού και το είδος του γεωργικού φαρμάκου, συμφώνως προς την ανάρτηση αυτών των δεδομένων στον διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας αρχής ή την ευρωπαϊκή νομοθεσία (23 παρ. 6).

Υπό το φως των ανωτέρω, ειδικότερα της αναλυτικής παράθεσης των αρ-

μοδιοτήτων της ΣΕΑ επί των αεροψεκασμών, θα ήταν, ενδεχομένως, χρήσιμο να διευκρινισθούν οι συναφείς αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 23 όσον αφορά τους αεροψεκασμούς.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι το περιεχόμενο της παρ. 2 του άρθρου 39 είναι σχεδόν ταυτόσημο με το περιεχόμενο της παρ. 1 και της πρώτης περιόδου της παρ. του άρθρου 23 και, για λόγους σαφήνειας, θα ήταν ίσως σκόπιμο να ενοποιηθούν αναδιατυπούμενες.

16. Επί των άρθρων 40 και 25

Στο προτεινόμενο άρθρο 40 ορίζεται ότι διά κοινής απόφασης των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης λαμβάνονται μέτρα για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και του πόσιμου νερού, τα οποία είναι συμβατά με το άρθρο 25.

Στην παρ. 1 του άρθρου 25 ορίζεται ότι «η ΣΕΑ εξασφαλίζει την θέσπιση κατάλληλων μέτρων για την προστασία του υδάτινου περιβάλλοντος και των παροχών πόσιμου νερού από τις επιπτώσεις των γεωργικών φαρμάκων» τα οποία εξειδικεύονται στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

Υπό το φως των ανωτέρω, ιδίως τη διατύπωση του άρθρου 25 από την οποία φαίνεται ότι η ΣΕΑ λαμβάνει τα μέτρα του άρθρου 25, ερωτάται εάν δύναμει του άρθρου 40 λαμβάνονται, διά της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης, πρόσθετα μέτρα προστασίας του υδάτινου περιβάλλοντος και των παροχών πόσιμου νερού από τις επιπτώσεις των γεωργικών φαρμάκων, πέραν όσων προβλέπονται στο άρθρο 25.

17. Επί του άρθρου 45 παρ. 2, 13 και 14

Στην παρ. 2, για λόγους σαφήνειας, θα ήταν σκόπιμο να καθορισθούν σαφώς οι διατάξεις των άρθρων 38-44 του Νσχ, η παράβαση των οποίων συνεπάγεται την επιβολή των αναφερόμενων προστίμων.

Επίσης, δεδομένου ότι οι αρμόδιες αρχές, μετά από εισήγηση των οποίων επιβάλλονται τα πρόστιμα του άρθρου 45, ορίζονται στην παρ. 14 του παρόντος, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να διευκρινισθούν τα πρόστιμα και η αρμόδια αρχή που αναφέρονται στην παρ. 13.

18. Επί του άρθρου 46 παρ. 4

Διά της προτεινόμενης διάταξης ορίζεται ότι σε όποιον διαθέτει γεωργικά φάρμακα κατά παράβαση των οριζόμενων στο άρθρο 35, επιβάλλεται φυλάκιση από τρεις μήνες έως ένα έτος. Επειδή όμως στο άρθρο 35 του παρό-

ντος Νσχ δεν περιέχονται μόνο προστακτικοί κανόνες για τους διαθέτοντες γεωργικά φάρμακα, αλλά ιδρύονται και υποχρεώσεις της αρμόδιας αρχής για την εμπορία των γεωργικών φαρμάκων, θα ήταν νομοτεχνικώς ορθότερο, η παραπομπή να γίνει σε συγκεκριμένες παραγράφους του άρθρου 35.

19. Επί του άρθρου 48 παρ. 3 και 4

Διά της παρ. 3 επιβάλλεται προηγούμενη αξιολόγηση των υποβληθέντων στην αρμόδια υπηρεσία στοιχείων προκειμένου περί εγγραφής ενός σκευάσματος φυτοπροστασίας που περιέχει μακρο-οργανισμούς στον σχετικό εθνικό κατάλογο. Η εγγραφή πραγματοποιείται, ειδικότερα, εφόσον «ύστερα από αξιολόγηση των στοιχείων που υποβλήθηκαν, διαπιστωθεί ότι πληρούνται τα κριτήρια ασφάλειας για τον άνθρωπο και το περιβάλλον, καθώς και της αποτελεσματικότητας». Δεδομένου ότι τα ως άνω κριτήρια ασφάλειας δεν ορίζονται στο παρόν άρθρο, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο είτε να γίνεται παραπομπή στις σχετικές διατάξεις ως προς τον ορισμό τους είτε αυτός να περιληφθεί στην παρεχόμενη διά της παρ. 4 εξουσιοδότηση προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

20. Επί του άρθρου 49 παρ. 2 και 6

Συμφώνως προς την παρ. 6 του προτεινόμενου άρθρου, «Τα πρόστιμα επιβάλλονται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, μετά από εισήγηση της αρμόδιας αρχής. Η άδεια αφαιρείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής». Δεδομένου ότι σε καμία άλλη διάταξη του παρόντος άρθρου, το οποίο αφορά κυρώσεις επί παραβάσεων σε θέματα καταπολέμησης εντόμων και τρωκτικών σε κατοικημένους χώρους, δεν αναφέρεται η κύρωση της αφαίρεσης άδειας ασκήσεως επαγγέλματος, ερωτάται κατά πόσον η διάταξη της παρ. 6 σχετικώς με την αφαίρεση άδειας αφορά στην απαγόρευση εφαρμογής καταπολεμήσεων εντόμων και τρωκτικών σε κατοικημένους χώρους για χρονική περίοδο από τρεις μήνες έως πέντε έτη, η οποία θεσπίζεται δυνάμει της παρ. 2.

21. Επί του άρθρου 50

Στο προτεινόμενο άρθρο περιλαμβάνεται το σύνολο σχεδόν των εξουσιοδοτικών διατάξεων οι οποίες αφορούν στην έκδοση υπουργικών αποφάσεων και προεδρικών διαταγμάτων για την εφαρμογή του Νσχ, οι περισσότερες, όμως, από τις οποίες ήδη έχουν αναφερθεί στις παραπεμπόμενες διατάξεις των επί μέρους άρθρων του Νσχ [άρθρα 5 παρ. 4 (υ.α) και 10 (υ.α), 19 παρ 1 (υ.α.), 32 παρ. 2 (υ.α.), 33 παρ. 4 (υ.α.), 34 παρ. 3 (υ.α.) 36 παρ. 11

(υ.α.), 22 παρ. 6 (υ.α.) και άρθρο 38 παρ. 3 (υ.α.), 47 παρ. δ' (υ.α.), 48 παρ. 4 (υ.α.), 3 παρ. 4 (υ.α.), 3 παρ. 3 (κ.υ.α.), 6 παρ. 3 (κ.υ.α.), 9 παρ. 20 (κ.υ.α.), 13 παρ. 9 (κ.υ.α.), 45 παρ. 15 (κ.υ.α.), 49 παρ. 8, 32 παρ. 1 (κ.υ.α.) και 40 (κ.υ.α.)].

Εξ άλλου στην παρ. 1 γ) θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο να γίνεται παραπομπή στη διάταξη της παρ. 7 του άρθρου 9 του Νσχ.

Στην παρ. 1 ε) γίνεται παραπομπή στη διάταξη του άρθρου 32 παρ. 1, ενώ πρόκειται περί της παρ. 2 του άρθρου 32.

Η παρ. 1 θ) πρέπει να συμπληρωθεί ως εξής: «Οι φορείς οι οποίοι είναι υπεύθυνοι για την υλοποίηση συστημάτων επιθεώρησης καθώς και οι διαδικασίες επιθεώρησης του εξοπλισμού γεωργικών φαρμάκων (άρθρο 22 παρ. 6 και άρθρο 38 παρ. 3)».

Στην παρ. 3 β) γίνεται παραπομπή στη διάταξη του άρθρου 9 παρ. 21, ενώ πρόκειται περί της παρ. 20 του άρθρου 9. Στην ίδια παράγραφο γίνεται παραπομπή στη διάταξη του άρθρου 13 παρ. 8, ενώ πρόκειται περί της παρ. 9 του άρθρου 13. Επίσης, στην ίδια παράγραφο, η εντός παρενθέσεως παραπομπή στις διατάξεις των άρθρων 45 και 16 «(άρθρα 45, 16)» πρέπει να διορθωθεί ως εξής: «(άρθρο 45 παρ. 15)».

Στην παρ. 3 γ) γίνεται παραπομπή στη διάταξη του άρθρου 31 παρ. 2, ενώ πρόκειται περί της παρ. 1 του άρθρου 31.

Στην παρ. 3 δ) θα ήταν ενδεχομένως χρήσιμο να γίνεται παραπομπή στη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 49 του Νσχ.

Στην παρ. 5, η παραπομπή στην παρ. 10 του άρθρου 35 πρέπει να απαλειφθεί, διότι το περιεχόμενό της αφορά το σύνολο των διατάξεων του άρθρου 35.

Τέλος, επισημαίνεται ότι στο προτεινόμενο άρθρο δεν περιλαμβάνονται οι εξουσιοδοτικές διατάξεις των άρθρων 4 παρ. 4 (υ.α.), 9 παρ. 17 (υ.α.), 13 παρ. 7 (υ.α.), 32 παρ. 5 (κ.υ.α.), 45 παρ. 13 και 14 (υ.α.) και 49 παρ. 6 (υ.α.).

22. Επί του άρθρου 50 παρ. 5

Για λόγους σαφήνειας, πρέπει να προσδιορισθεί ο όρος «έκδοση» εντός της φράσης «αρμόδιες για την έκδοση αρχές».

Περαιτέρω, δεδομένου ότι οι όροι πρωτοβάθμιος και δευτεροβάθμιος έλεγχος όσον αφορά στην εμπορία γεωργικών φαρμάκων αναφέρεται το πρώτον στην παρούσα παράγραφο, θα ήταν ενδεχομένως σκόπιμο, για λόγους πληρότητας της ρύθμισης, να περιγραφεί η διαδικασία ελέγχου της εμπορίας γεωργικών φαρμάκων.

Τέλος, στο κείμενο του παρόντος αναφέρεται ότι διά προεδρικού διατάγματος καθορίζονται, μεταξύ άλλων, «οι όροι και οι προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούν τα καταστήματα εμπορίας γεωργικών φαρμάκων και οι υπεύθυ-

νοι επιστήμονες». Εν προκειμένω, προφανώς, νοούνται τα τυπικά προσόντα τα οποία πρέπει να διαθέτουν οι υπεύθυνοι επιστήμονες.

Αθήνα, 9 Ιανουαρίου 2012

Οι εισηγητές
Αθανασία Διονυσοπούλου
Επιστημονική Συνεργάτις
Δημήτριος Βασιλείου
Γεωργία Μακροπούλου
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αν. Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών